

РЕШЕНИЕ

№ 40337

гр. София, 03.12.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XIX КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 07.11.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Катя Аспарухова

ЧЛЕНОВЕ: Боряна Бороджиева
Ана Методиева

при участието на секретаря Илияна Тодорова и при участието на прокурора Цветослав Вергов, като разгледа дело номер **9169** по описа за **2025** година докладвано от съдия Ана Методиева, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Образувано по касационната жалба на директора на Национално тол управление (НТУ) към Агенция „Пътна инфраструктура“ (АПИ) против Решение № 2516 от 07.07.2025 г. постановено по НАХД № 3915/2025 г. по описа на Софийския районен съд (СРС).

С обжалваното решение е отменено Наказателно постановление (НП) № BG04012024/4000/P8-8 от 28.05.2024 г., издадено от директора на НТУ към АПИ, с което за нарушение на чл. 139, ал. 7 от Закона за движение по пътищата (ЗДвП), на основание чл. 179, ал. 3а, вр. чл. 187а, ал. 5 ЗДвП, на Я. Д. Ж. е наложена “глоба” в размер на 1 800,00 лева.

Касационният жалбоподател – директорът на Национално тол управление към Агенция „Пътна инфраструктура“ счита обжалваното решение за неправилно, постановено в противоречие с материалния закон – касационно основание по чл. 348, ал. 1, т. 1 от Наказателно-процесуалния кодекс (НПК) във вр. чл. 63в ЗАНН.

Оспорва извода на съда за нарушение на процедурата по чл. 2, § 7 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/204 на Комисията от 28 ноември 2019 година относно подробните задължения на доставчиците на Европейската услуга за електронно пътно таксуване (ЕУЕПТ), минималното съдържание на заявлението за област на Европейската услуга за електронно пътно таксуване, електронните интерфейси, изискванията за съставните елементи на оперативната съвместимост и за отмяна на Решение 2009/750/ЕО (Регламент 2020/204, Регламента). Счита, че без да е предвидена процедура в националното законодателство, задълженията на доставчиците на

ЕУЕПТ е са абстрактни и необвързващи и няма как да бъде изпълнено каквото и да е задължение от доставчика на ЕУЕПТ, ако не е регламентирано как и в какъв срок следва да бъде изпълнено. Излага доводи, че размерът на дължимата пътна такса не е необходимо да бъде посочван в НП, още повече, че в случая не е установено да е заплатена някаква пътна такса, като освен това има яснота за начина, по който се изчислява. Твърди, че в АУАН и НП, както и в приложените писмени доказателства е посочено коя категория е процесното ППС, изброени са всички технически характеристики, които са от значение за определяне както на вида, така и на размера на пътната такса, които са нормативно дефинирани в Тарифата за таксите, които се събират за преминаване и ползване на републиканската пътна мрежа. Излагат се доводи, че санкционната норма на чл. 179, ал. 3а ЗДвП не прави разграничение, дали пътната такса не е заплатена изцяло или само частично, като санкцията е с фиксиран размер.

Прави искане обжалваното решение да бъде отменено, като се потвърди наказателното постановление. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Касаторът се представлява от юр. Г..

Ответникът - Я. Д. Ж. не изразява становище по жалбата.

Представителят на Софийска градска прокуратура дава заключение, за неоснователност на жалбата.

Административен съд София - град, XIX-ти касационен състав, като прецени събраните по делото доказателства, становищата на страните и провери обжалваното съдебно решение с оглед на правомощията си по чл. 218, ал. 2 АПК, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е допустима – подадена е в срока по чл. 211 АПК във вр. чл. 63, ал. 1, изр. 2 ЗАНН, от надлежна страна, срещу подлежащ на обжалване съдебен акт.

Разгледана по същество касационната жалба е неоснователна.

За да постанови обжалваното решение първоинстанционният съд е приел от фактическа страна, следното:

На 04.01.2024 г. в 08:13 часа, в направление излизане от територията на Република България, на граничен контролно-пропускателен пункт Оряхово-ферибот е пристигнало пътно превозно средство (ППС) с рег. [рег.номер на МПС], управлявано от Я. Д. Ж., ЕГН: [ЕГН], с общата техническа допустима максимална маса на пътния състав над 3,5 тона - 12 тона, 4 оси.

След извършена проверка е установено, че попада в категорията на ППС, за което е дължима, но не е заплатена такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата (ЗП), тъй като на 13.12.2023 г., в 15:57 часа на Горни Б. път № А-2, отсечка 6+804, е засечено с контролно устройство с идентификатор № 20142 (АПИ). За нарушението е генериран доказателствен запис (доклад) в системата по чл. 10б, ал. 1-3 ЗП с номер на нарушението № 0D3F2A0F290812DBE063021F160A1E26.

На 28.05.2024 г. е издадено НП № BG04012024/4000/P8-8 на директора на НТУ към АПИ, с което за нарушение на чл. 139, ал. 7 ЗДвП, на основание чл. 179, ал. 3а, вр. чл. 187а, ал. 5 ЗДвП, на Я. Д. Ж. е наложена “глоба” в размер на 1 800,00 лева.

След проведен съдебен контрол на процесното НП, с Решение № 7728 от 06.03.2025 г. по адм. дело № 11460/2024 г. касационен състав на АССГ е отменил постановеното от СРС съдебно решение поради съществени процесуални нарушения и е върнал делото на друг състав на същия съд за ново произнасяне.

Въз основа на така установените по делото факти първоинстанционният съд е приел от правна страна, че е налице колизия между нормите на чл. 179, ал. 3б, вр. чл. 102, ал. 2 ЗДвП с разпоредбите на Регламент 2020/204. Приел е, че не е била приложена пряко разпоредбата на чл.

2, § 7 от Регламента, поради което не може да бъде извършена преценка за това, че жалбоподателят е извършил административно нарушение. На следващо място е установено, че в обстоятелствената част на НП липсва пълно и точно, недвусмислено словесно описание на нарушението, което е нарушило правото на защита на санкционираното лице.

Въз основа на горното, СРС е достигнал до извод за незаконосъобразност на НП и го е отменил. Решението е правилно.

Въззивният съд е анализирал релевантните разпоредби и е достигнал до правилния извод, че административно-наказателното производство е проведено в противоречие с приложимото европейско и национално право.

Директива (ЕС) 2019/520 на Европейския парламент и на Съвета от 19 март 2019 г. за оперативната съвместимост на електронни системи за пътно таксуване и за улесняване на трансграничния обмен на информация за неплащане на пътни такси в Съюза, относно изискването за връчване на уведомително писмо и изричното му разграничаване от акта за налагане на санкция за нарушението „неплащане на пътна такса“ е транспонирана от българския законодател със ЗИД на ЗП, обн. ДВ, бр. 13/2024 г. В тази връзка са въведените нови разпоредби на чл. 10б, ал. 7-9 ЗП (в сила от 01.01.2024 г., с последващо изменение от 13.02.2024 г.), с които в съответствие и с чл. 2, § 7 от Регламента е предвидено изрично уведомяване на собственика или ползвателя на ППС, за което има действащ договор с доставчик на услуга по електронно събиране на такса за изминато разстояние, в случаите на частично или непълно деклариране на тол данни, като на собственика или ползвателя се предоставя възможност да заплати дължимата такса в срок от 14 дни от уведомяването и при заплащане на таксата в този срок не се образува административнонаказателно производство. Съгласно мотивите към законопроекта, измененията имат за цел транспонирането на европейското законодателство относно заплащането на тол таксите и по-конкретно въвеждането на национална уредба, която да кореспондира на чл. 2, § 7 от Регламент за изпълнение 2020/204. Регламентът е акт от правото на ЕС с непосредствено приложение, който въвежда конкретни задължения за доставчиците на ЕУЕПТ, за АПИ като оператор, както и за процеса на обмен на данни, необходим за правилното определяне на дължимите тол такси.

Действително към датата на извършване на твърдяното нарушение (13.12.2023 г.) разпоредбите на чл. 10б, ал. 7-9 ЗП, в сила от 01.01.2024 г., не са били част от действащата правна уредба, но доколкото разпоредбите на чл. 2, § 7 от Регламент 2020/204 имат пряко действие, и с оглед безспорно установеното неспазване на изискването за уведомяване и предоставяне на възможност за плащане с освобождаване от отговорност, произтичащо пряко от цитираните разпоредби на правото на ЕС, процесното НП е издадено при допуснато съществено нарушение на процедурата по реализиране административно-наказателната отговорност, както правилно е приел въззивният съд.

Предвид изложеното неоснователни са твърденията на касатора, че задълженията на доставчиците на ЕУЕПТ са „абстрактни и необвързващи“, щом в националното законодателство няма детайлна уредба. Прякото приложение на Регламента не изисква допълнителна национална транспозиция, а неизпълнението му в случая рефлектира пряко върху законосъобразността на издаденото наказателно постановление.

На следващо място следва да се посочи, че при съставяне на АУАН и издаването на НП не е изяснено авторството на извършеното нарушение. Събраните в административното и съдебното производства доказателства не водят до категоричен извод, че санкционираното лице е извършило посоченото в НП нарушение. С чл. 187а, ал. 4 ЗДвП е предоставена възможност на вписания собственик на ППС, съответно ползвател, да се освободи от административнонаказателна

отговорност по ал. 1 и 2 във връзка с административни нарушения по чл. 179, ал. 3 – 3б, но такава възможност не е предвидена за водача. Поради това санкционираното лице не е имало възможност да възрази и да посочи кое лице е управлявало МПС на 13.12.2023 г. Това, че няколко дни след нарушението ответникът е управлявал превозното средство, само по себе си не е основание да се предполага и да се санкционира за нарушението от 13.12.2023 г. Въпреки, че лицето не е възразило, това не е основание да бъде ангажирана неговата административнонаказателна отговорност, доколкото изясняването на авторството на нарушението е задължение на административнонаказващия орган.

Касационната инстанция намира за необходимо да допълни и че отмяната на оспореното НП следва и поради липсата на пропорционалност на предвидената в чл. 179, ал. 3а ЗДвП санкция спрямо преследваната от законодателя цел, изразяваща се в липсата на възможност за индивидуализиране на санкцията за всеки конкретен случай, при съобразяване на неговите особености като изминато разстояние, съответно дължимата такса и/или други обстоятелства от техническо естество. В този смисъл е постановеното Решение от 21.11.2024 г. на Съда на Европейския съюз по дело № С-61/2023, съгласно което член 9а от Директива 1999/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17.06.1999 г. относно заплащането на такси от тежкотоварни автомобили за използване на определени инфраструктури, изменена с Директива 2011/76/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 27.09.2011 г., трябва да се тълкува в смисъл, че посоченото в него изискване за съразмерност не допуска система от наказания, която предвижда налагане на глоба или имуществена санкция с фиксиран размер за всички нарушения на правилата относно задължението за предварително заплащане на таксата за ползване на пътната инфраструктура, независимо от характера и тежестта им, включително когато тази система предвижда възможността за освобождаване от административнонаказателна отговорност чрез заплащане на „компенсаторна такса“ с фиксиран размер.

Предвид изложеното, доводите на касатора са неоснователни, а съдебното решение като правилно следва да бъде оставено в сила.

Водим от горното и на основание и на основание чл. 221, ал. 2 АПК във връзка с чл. 63в ЗАНН, Административен съд - София-град, XIX-ти касационен състав,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 2516 от 07.07.2025 г. постановено по НАХД № 3915/2025 г. по описа на Софийския районен съд.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: